

**БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА
ТА КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою Білгород-Дністровського
фахового коледжу природокористування, будівництва
та комп'ютерних технологій

Протокол № 11 від 06.08.2023
Голова педагогічної ради Л. Погіа **Леонід ПОГІА**

Введено в дію наказом № 11-87 від 06.08.2023

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
БІЛГОРОД-ДНІСТРОВСЬКОГО ФАХОВОГО КОЛЕДЖУ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, БУДІВНИЦТВА ТА КОМП'ЮТЕРНИХ
ТЕХНОЛОГІЙ**

ПОГОДЖЕНО

Профспілковим комітетом

БДФКПБКТ

Протокол № 14 від 08.08.2023 р.

Голова Світлана Василяшко **Світлана ВАСИЛАШКО**

1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1.1. Положення про професійний розвиток педагогічних працівників Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій (далі – Білгород-Дністровський ФКПБКТ) розроблено відповідно до статті 59 Закону України «Про освіту», статті 24 Закону України «Про фахову передвищу освіту», Закону України «Про професійний розвиток працівників», постанови Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників», «Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників», затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 30 жовтня 2020 р. № 1341.

1.2. Положення про професійний розвиток педагогічних працівників Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій затверджується педагогічною радою коледжу.

1.3. Професійний розвиток педагогічних працівників Білгород-Дністровського фахового коледжу природокористування, будівництва та комп'ютерних технологій – це безперервний процес набуття нових та вдосконалення раніше набутих професійних та загальних компетентностей, необхідних для професійної діяльності, що передбачає постійну самоосвіту та інші види й форми професійного зростання і може реалізуватися шляхом формальної та неформальної освіти, стажування, здійснення професійної діяльності тощо.

1.4. Професійним розвитком може вважатися:

- здобуття наступного ступеня вищої освіти (освітнього, освітньо-професійного, освітньо-наукового, освітньо-творчого, наукового), у тому числі за іншою спеціальністю чи освітньою програмою;
- підвищення кваліфікації, стажування або самоосвіта;
- виконання нових або більшої складності професійних обов'язків тощо.

1.5. Професійний розвиток, що дає змогу ПП підтримувати належний або покращувати рівень своєї професійної кваліфікації.

1.6. Професійний розвиток триває впродовж усього періоду професійної діяльності ПП.

1.7. Професійний розвиток ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ має враховувати відповідний професійний стандарт (за наявності) і конкретні посадові обов'язки та/або перспективи їх розширення. Крім зазначеного, беруться до уваги особисті професійні інтереси ПП, набутий досвід, рівень виконання професійних (посадових) обов'язків.

1.8. Білгород-Дністровський ФКПБКТ сприяє професійному розвитку своїх ПП.

1.9. Як правило, траєкторію професійного розвитку та змістовну його частину визначає ПП. У разі потреби, ПП може отримувати консультативну допомогу колег, голови циклової комісії, де він працює, або посадової особи, відповідальної за професійний розвиток ПП у Білгород-Дністровському ФКПБКТ.

В окремих випадках, голова циклової комісії, де працює ПП, або посадової особи, відповідальної за професійний розвиток ПП у Білгород-Дністровському ФКПБКТ, може надавати ПП конкретні рекомендації щодо напрямів та змісту

його професійного розвитку.

1.10. Планування професійного розвитку ПП та узгодження графіку відповідних заходів здійснюється на рівні циклової комісії, відділення коледжу.

1.11. Заходи професійного розвитку ПП коледжу можуть здійснюватися як в Україні, так і за кордоном.

1.12. Участь у програмах професійного розвитку на території держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом, не допускається.

1.13. Основними складовими професійного розвитку ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ є підвищення кваліфікації та стажування.

2. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

2.1. Процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації ПП закладів освіти й установ усіх форм власності та сфер управління, включаючи механізм оплати, умови й процедуру визнання результатів підвищення кваліфікації визначено Порядком підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників».

2.2. Для ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ підвищення кваліфікації є обов'язковою складовою системи забезпечення якості освіти.

2.3. Підвищення кваліфікації здійснюється, як правило за програмою підвищення кваліфікації, в тому числі шляхом участі в семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо.

2.4. Окремі види діяльності ПП (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня, вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

2.5. ПП самостійно обирають форми, види, напрями та суб'єктів підвищення кваліфікації.

3. ПЕРІОДИЧНІСТЬ ТА ОБСЯГИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

3.1. ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ мають підвищувати свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. При цьому, Білгород-Дністровський ФКПБКТ забезпечує таке підвищення кваліфікації із збереженням середньої заробітної плати.

3.2. Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації ПП установлюється в кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС, один кредит ЄКТС становить 30 годин) за накопичувальною системою і для ПП закладів фахової передвищої освіти протягом п'яти років не може бути меншою за 120 годин (чотири кредита ЄКТС).

3.3. Накопичувальна система передбачає можливість враховувати обсяги підвищення кваліфікації чи інших видів професійного удосконалення, які визнаються як підвищення кваліфікації і, які здійснювалися ПП будь-коли впродовж міжтестатійного періоду.

3.4. ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ, вперше призначеним на посади:

директора, заступника директора, завідувача відділення, голови циклової комісії підвищення кваліфікації відповідно до займаної посади протягом двох перших років роботи є обов'язковим.

4. СУБ'ЄКТИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

4.1. Суб'єкт підвищення кваліфікації — це заклад вищої освіти (його структурний підрозділ), наукова установа, інша юридична або фізична особа, в тому числі фізична особа – підприємець, що провадить освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації ПП.

4.2. ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ вільні у виборі суб'єктів підвищення кваліфікації.

4.3. Суб'єкт підвищення кваліфікації може організовувати освітню діяльність у сфері підвищення кваліфікації за місцем провадження власної освітньої діяльності або за місцем роботи ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ, за іншим місцем, якщо це передбачено договором чи відповідною програмою.

4.4. Підвищення кваліфікації може здійснюватися в різних суб'єктів, що надають такі освітні послуги.

4.5. Основним критерієм вибору ПП чи методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ суб'єкта підвищення кваліфікації має бути відкритість і достовірність інформації про діяльність суб'єкта підвищення кваліфікації та відповідні програми, якість надання відповідних послуг.

5. ПРОГРАМА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

5.1. Як правило, програма підвищення кваліфікації затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації, оприлюднюється на вебсайті, та містить інформацію про:

- розробника;
- найменування програми;
- мету;
- напрям;
- зміст:
- обсяг, що встановлюється в годинах без урахування самостійної роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної роботи;
- форму підвищення кваліфікації;
- перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться (загальні, фахові тощо).

Також програма може містити інформацію стосовно:

- розподілу годин за видами діяльності (консультація; аудиторна, практична, самостійна і контрольні заходи тощо);
- особи, яка виконує програму (рівень вищої освіти, категорія, науковий ступінь, вчене звання, місце та/або досвід роботи тощо);
- строку виконання програми;
- місця виконання програми (за місцезнаходженням суб'єкта підвищення кваліфікації, місцезнаходженням замовника тощо);
- очікуваних результатів навчання;
- вартості (у разі встановлення) або про безоплатний характер надання освітньої послуги;

- графіку освітнього процесу;
- мінімальної та максимальної кількості осіб в групі;
- академічних, професійних можливостей за результатами опанування програми;
- можливості надання подальшої підтримки чи супроводу;
- додаткових послуг (організація трансферу, забезпечення проживання і харчування, перелік можливих послуг для осіб з особливими потребами тощо);
- документу, що видається за результатами підвищення кваліфікації тощо.

5.2. Обсяг програми підвищення кваліфікації визначається відповідно до її фактичної тривалості в годинах без урахування самостійної роботи або в кредитах ЄКТС з урахуванням самостійної роботи.

6. ФОРМИ ТА НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

6.1. ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами: інституційною (очна (денна, вечірня), заочною, дистанційною, мережевою), дуальною, на робочому місці, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

6.2. Підвищення кваліфікації може бути організовано за місцем роботи ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ, за іншим місцем та/або дистанційно, якщо це передбачено договором чи відповідною програмою.

6.3. Основними напрямками підвищення кваліфікації можуть бути:

- розвиток професійних компетентностей (фахових методик, технологій тощо);
- психолого-фізіологічні особливості здобувачів освіти певного віку, основи андрагогіки;
- створення безпечного та інклюзивного освітнього середовища, особливості інклюзивного навчання, забезпечення додаткової підтримки в освітньому процесі дітей з особливими освітніми потребами;
- використання інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі, включаючи електронне навчання, інформаційну та кібернетичну безпеку;
- мовленнєва, цифрова, комунікаційна, інклюзивна, емоційно-етична компетентність;
- формування професійних компетентностей галузевого спрямування, опанування новітніми виробничими технологіями, ознайомлення із сучасним устаткуванням, обладнанням, технікою, станом і тенденціями розвитку галузі економіки, підприємства, організації та установи;
- розвиток управлінської компетентності (для керівників закладів ФПВО, їх заступників, керівників структурних підрозділів) тощо.

Зазначений перелік напрямів підвищення кваліфікації не є вичерпним і може бути скорегований або доповнений відповідно до особливостей циклової комісії, відділення, посад та потреб ПП.

6.4. У разі викладання декількох навчальних дисциплін ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ самостійно обирають послідовність підвищення кваліфікації за певними напрямками у міжтестастійний період в межах загального обсягу підвищення кваліфікації, визначеного законодавством.

7. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

7.1. Методична рада Білгород-Дністровського ФКПБКТ чи циклова комісія самостійно визначає організаційні питання планування та проведення підвищення кваліфікації ПП, які працюють в Білгород-Дністровському ФКПБКТ за основним місцем роботи.

7.2. Обов'язковою складовою організації підвищення кваліфікації є його планування.

7.3. План підвищення кваліфікації ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ формується на відповідний навчальний рік на основі пропозицій, наданих ПП. Зазначені пропозиції розглядаються і схвалюються відповідною цикловою комісією та затверджуються рішенням методичної ради Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

7.4. План підвищення кваліфікації керівників структурних підрозділів Білгород-Дністровського ФКПБКТ здійснюється згідно з планом, затвердженим педагогічною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

7.5. Для планування підвищення кваліфікації ПП потрібно надати інформацію про: орієнтовні строки підвищення кваліфікації, програму та її обсяг, суб'єкта підвищення кваліфікації іншу інформацію, визначену методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

7.6. План підвищення кваліфікації ПП на відповідний рік включає: список ПП, які повинні пройти підвищення кваліфікації у цьому році, теми (напрями, найменування), форми, види, обсяги (тривалість) підвищення кваліфікації (в кредитах ЄКТС), перелік суб'єктів підвищення кваліфікації, строки (графік), вартість підвищення кваліфікації (у разі встановлення) або примітку про безоплатний характер надання такої освітньої послуги.

7.7. План підвищення кваліфікації може містити додаткову інформацію, визначену методичною радою. План підвищення кваліфікації може бути змінено протягом року в порядку, визначеному методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

7.8. План підвищення кваліфікації узгоджується на відповідних циклових комісіях та затверджується методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

7.9. На підставі зазначеного плану здійснюється фінансування підвищення кваліфікації ПП за кошти державного бюджету, коштів спеціального фонду Білгород-Дністровського ФКПБКТ, інших джерел, не заборонених законодавством.

7.10. ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ можуть підвищувати свою кваліфікацію в Білгород-Дністровському ФКПБКТ (за виключенням структурного підрозділу, де вони працюють, тобто безпосереднього місця роботи). Такі результати підвищення кваліфікації не потребують визнання педагогічною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

8. ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

8.1. Результати підвищення кваліфікації враховуються під час обрання на посаду за конкурсом чи укладення трудового договору з ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

8.2. Результати підвищення кваліфікації в суб'єктів підвищення кваліфікації, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, не потребують окремого визнання чи підтвердження. Не потребує окремого підтвердження підвищення кваліфікації, яке було здійснено в установленому законодавством порядку в Білгород-Дністровському ФКПБКТ, в якому працює ПП.

8.3. Результати підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визнаються рішенням педагогічної ради Білгород-Дністровського ФКПБКТ ПП протягом одного місяця після завершення підвищення кваліфікації подає до методичної ради Білгород-Дністровського ФКПБКТ клопотання про визнання результатів підвищення кваліфікації та документ про проходження підвищення кваліфікації.

8.4. У разі підвищення кваліфікації шляхом інформальної освіти (самоосвіти) замість документа про підвищення кваліфікації подається звіт або творча робота, персональне розроблення електронного освітнього ресурсу. Форму звіту визначає методична рада Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

8.5. Клопотання протягом місяця з дня його подання розглядається на засіданні методичної ради Білгород-Дністровського ФКПБКТ. Для визнання результатів підвищення кваліфікації методична рада заслуховує ПП щодо:

- якості виконання програми підвищення кваліфікації;
- результатів підвищення кваліфікації;
- дотримання суб'єктом підвищення кваліфікації умов договору.

8.6. За результатами розгляду методична рада Білгород-Дністровського ФКПБКТ приймає рішення про визнання чи невизнання результатів підвищення кваліфікації. У разі невизнання результатів підвищення кваліфікації методична рада Білгород-Дністровського ФКПБКТ може надати рекомендації ПП щодо повторного підвищення кваліфікації у інших суб'єктів підвищення кваліфікації та/або прийняти рішення щодо неможливості подальшого включення такого суб'єкта підвищення кваліфікації до плану підвищення кваліфікації ПП до вжиття ним дієвих заходів з підвищення якості надання освітніх послуг.

8.7. За результатами підвищення кваліфікації в суб'єктів, що мають ліцензію на підвищення кваліфікації або провадять освітню діяльність за акредитованою освітньою програмою, ПП присвоюється професійна та/або освітня кваліфікація у встановленому законодавством порядку.

8.8. Окремі види діяльності ПП (участь у програмах академічної мобільності, наукове стажування, самоосвіта, здобуття наукового ступеня чи ступеня вищої освіти) можуть бути визнані як підвищення кваліфікації.

8.9. Процедура зарахування окремих видів діяльності, їх результатів та обсяг підвищення кваліфікації ПП визначається методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

8.10. Визнаватися як підвищення кваліфікації можуть окремі види діяльності ПП. Зокрема:

- програма академічної мобільності, що зараховується в межах визнаних результатів навчання, але не більше ніж 30 годин або один кредит ЄКТС на рік;

- наукове стажування, один тиждень якого зараховується в обсязі 30 годин або одного кредиту ЄКТС;
- визнані результати навчання набуті шляхом інформальної освіти (самоосвіти) в обсязі не більше 30 годин або одного кредиту ЄКТС на рік;
- здобуття першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівня вищої освіти, третього (освітньо-наукового/освітньо-творчого) рівня або наукового рівня вищої освіти вперше або за іншою спеціальністю у межах професійної діяльності або галузі знань в обсязі відповідно до встановленого обсягу освітньо-професійної (освітньо-наукової, освітньо-творчої) програми у годинах або кредитах ЄКТС, за винятком визнаних (зарахованих) результатів навчання з попередньо здобутих рівнів освіти.

9. ДОКУМЕНТ ПРО ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

9.1. За результатами проходження підвищення кваліфікації ПП видається документ про підвищення кваліфікації, технічний опис, дизайн, спосіб виготовлення, порядок видачі та обліку якого визначається відповідним суб'єктом підвищення кваліфікації.

9.2. У документі про підвищення кваліфікації повинні бути зазначені:

- повне найменування суб'єкта підвищення кваліфікації (для юридичних осіб) або прізвище, ім'я та по батькові (у разі наявності) фізичної особи, яка надає освітні послуги з підвищення кваліфікації ПП (для фізичних осіб, у тому числі фізичних осіб-підприємців);
- тема (напрямок, найменування), обсяг підвищення кваліфікації у годинах та/або кредитах ЄКТС;
- прізвище, ім'я та по батькові особи, яка підвищила кваліфікацію;
- опис досягнутих результатів навчання;
- дата видачі та обліковий запис документа;
- найменування посади (у разі наявності), прізвище, ініціали особи, яка підписала документ від імені суб'єкта підвищення кваліфікації та її підпис.

9.3. Документи про підвищення кваліфікації (сертифікати, свідоцтва тощо), що були видані за результатами проходження підвищення кваліфікації у суб'єктів підвищення кваліфікації — нерезидентів України, можуть містити іншу інформацію та потребують визнання методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

10. ФІНАНСУВАННЯ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

10.1. Джерелами фінансування підвищення кваліфікації ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ є кошти державного бюджету, фізичних та/або юридичних осіб, спеціальні кошти Університету, інші джерела, не заборонені законодавством.

10.2. У разі підвищення кваліфікації ПП за рахунок коштів державного бюджету, інших коштів, затверджених у кошторисі Білгород-Дністровського ФКПБКТ на підвищення кваліфікації, укладення договору між директором Білгород-Дністровського ФКПБКТ та суб'єктом підвищення кваліфікації із зазначенням джерела фінансування підвищення кваліфікації є обов'язковим.

10.3. За рахунок коштів, передбачених у кошторисі Білгород-Дністровського ФКПБКТ, здійснюється фінансування підвищення кваліфікації в обсязі,

встановленому законодавством, і відповідно до плану підвищення кваліфікації ПП, які працюють в Білгород-Дністровському ФКПБКТ за основним місцем роботи.

10.4. Самостійне фінансування підвищення кваліфікації здійснюється:

- педагогічними працівниками Білгород-Дністровського ФКПБКТ, які працюють тут за основним місцем роботи і проходять підвищення кваліфікації поза межами плану підвищення кваліфікації Білгород-Дністровського ФКПБКТ;
- іншими особами, які працюють в Білгород-Дністровському ФКПБКТ на посадах ПП за суміщенням або сумісництвом.

10.5. На час підвищення кваліфікації педагогічним працівником Білгород-Дністровського ФКПБКТ відповідно до затвердженого плану з відривом від освітнього процесу в обсязі, визначеному законодавством, за педагогічним працівником зберігається місце роботи (посада) із збереженням середньої заробітної плати.

10.6. Витрати, пов'язані з підвищенням кваліфікації, відшкодовуються у порядку, визначеному законодавством.

10.7. Факт підвищення кваліфікації ПП підтверджується актом про надання послуги з підвищення кваліфікації, який складається в установленому законодавством порядку, підписується заступником директора з навчальної роботи та суб'єктом підвищення кваліфікації. Такий акт є підставою для оплати послуг суб'єкта підвищення кваліфікації згідно з укладеною угодою щодо підвищення кваліфікації.

10.8. Акт не складається, якщо договір не укладався, а послуги з підвищення кваліфікації ПП оплачував самостійно чи отримував безоплатно.

10.9. Акт є первинним бухгалтерським документом, може бути складений у паперовій або в електронній формі, та має містити всі обов'язкові реквізити, визначені частиною другою статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»:

- назву документа (форми) і дату його складання;
- назву суб'єкта підвищення кваліфікації;
- зміст та обсяг господарської операції (підвищення кваліфікації), одиницю виміру господарської операції (у годинах та/або кредитах ЄКТС);
- посади осіб, відповідальних за здійснення господарської операції і правильність її оформлення;
- особистий підпис або інші дані, що дають змогу ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції.

10.10. Первинні документи, складені в електронній формі, застосовуються у бухгалтерському обліку за умови дотримання вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

10.11. Неістотні недоліки в документах, що містять відомості про господарську операцію, не є підставою для невизнання господарської операції, за умови, що такі недоліки не перешкоджають можливості ідентифікувати особу, яка брала участь у здійсненні господарської операції, та містять відомості про дату складання документа, назву підприємства, від імені якого складено документ, зміст та обсяг господарської операції тощо.

10.12. Акт підтверджує факт надання послуг з підвищення кваліфікації, а не рівень їх якості чи рівень здобутих педагогічним працівником результатів навчання. Навіть за умови необхідності додаткового визнання методичною радою Білгород-Дністровського ФКПБКТ відповідних результатів навчання акт має бути підписаний заступником директора з навчальної роботи протягом визначеного договором строку за умови відсутності сумнівів щодо факту надання відповідних послуг.

11. СТАЖУВАННЯ

11.1. Стажування є основним складником професійного розвитку ПП. Відповідно до частини шостої статті 18 Закону України «Про освіту» стажування – це набуття особою практичного досвіду виконання завдань та обов'язків у певній професійній діяльності або галузі знань.

11.2. Стажування ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ може здійснюватися в закладах вищої освіти, установах, організаціях та на підприємствах, а також в Білгород-Дністровському ФКПБКТ (за виключенням структурного підрозділу, де працює ПП, тобто безпосереднього місця роботи). Керівником такого стажування призначається педагогічний чи науковий працівник, який працює у суб'єкта підвищення кваліфікації за основним місцем роботи, має науковий ступінь та/або вчене звання і не менше десяти років досвіду роботи на посадах педагогічних, науково-педагогічних чи наукових працівників.

11.3. Стажування ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ в інших суб'єктів підвищення кваліфікації здійснюється під керівництвом працівника, який має відповідний досвід роботи та кваліфікацію. Між Білгород-Дністровським ФКПБКТ та суб'єктом підвищення кваліфікації укладається договір, що передбачає стажування одного чи декількох ПП.

11.4. За пропозицією однієї із сторін договору, до нього можуть вноситися зміни (уточнення) шляхом укладення відповідної додаткової угоди (додатка до угоди).

11.5. Оплата праці керівника стажування у інших суб'єктів підвищення кваліфікації визначається такими суб'єктами підвищення кваліфікації самостійно або на підставі укладених договорів про стажування ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

12. ПРОГРАМА СТАЖУВАННЯ

12.1. Стажування здійснюється за індивідуальною програмою, що розробляється і затверджується суб'єктом підвищення кваліфікації та повинна містити інформацію щодо:

- обсягу програми;
- очікувані результати навчання.

12.2. Індивідуальна програма стажування може містити також іншу інформацію, що стосується проходження стажування ПП Білгород-Дністровського ФКПБКТ.

12.3. У випадку укладання договору індивідуальна програма є невід'ємним додатком до договору.